

Strategisamling finansråd 18. mars

Ingeborg H. Uppheim, kommunalsjef oppvekst

Magnar Helland, skulesjef

Den norske skule i eit aldrande land

Påstand:

Skulen blir meir, og ikkje mindre viktig når befolkninga eldast

SSB anslår at omtrent ein av fem nordmenn vil vera 70 år eller eldre i 2050, og at antallet personar over 80 år vil verte dobla innan same år. Dette gjev eit dobbelt press: aukande omsorgsbehov no, og behov for høgare kompetanse og produktivitet seinare – *fordi færre i arbeidsfør alder må bera ein større forsørgarbyrde.*

Utdanning er ikkje berre ei teneste, men ei investering i samfunnet si bæreevne:

Korleis skal ein mindre generasjon finansiera ein større velferdsstat?

Utdanning produserer framtidig kapasitet

Høgare sysselsetting

Høgare produktivitet

Lågare utanforskap

20 år

Effekt av investering i utdanning

Framtida kjem anten me likar det eller ikkje – Dette krev politiske prioriteringar i høve

Korleis me organiserar tenestene

Korleis me brukar tilgjengelege ressursar

Kva me vel å prioritera framover

Skule for framtida når framtida var i går

KVA SKAL ME UTDANNA ELEVANE VÅRE TIL?

Kor mange yrker er det på denne båten ?

10 % av jobbane i Norge forsvinn kvart år

NHH

[FOR STUDENTS](#) [NHH EXECUTIVE](#) [LIBRARY](#) [SEARCH](#) [EN](#)[HOME](#) [STUDY PROGRAMMES](#) [RESEARCH](#) [ABOUT NHH](#) [ALUMNI](#)[Download high resolution image](#)

PROFESSOR

KJELL GUNNAR SALVANES

E-MAIL Kjell.Salvanes@nhh.noTELEPHONE [+47 55 95 93 15](tel:+4755959315)DEPARTMENT [Economics](#)CENTRE [FAIR](#)OFFICE [E237](#)EXPERTISE [Labour Economics](#) [Economics of education](#)[Biography and CV](#)[Selected publications](#)[Research](#)[Teaching](#)[Dissemination](#)[Projects](#)[Video](#)

BIOGRAPHY

Kjell G. Salvanes is a professor in labor economics at NHH, research director at CELE since 2012, and deputy director of the Centre of Excellence FAIR (Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality) since 2017.

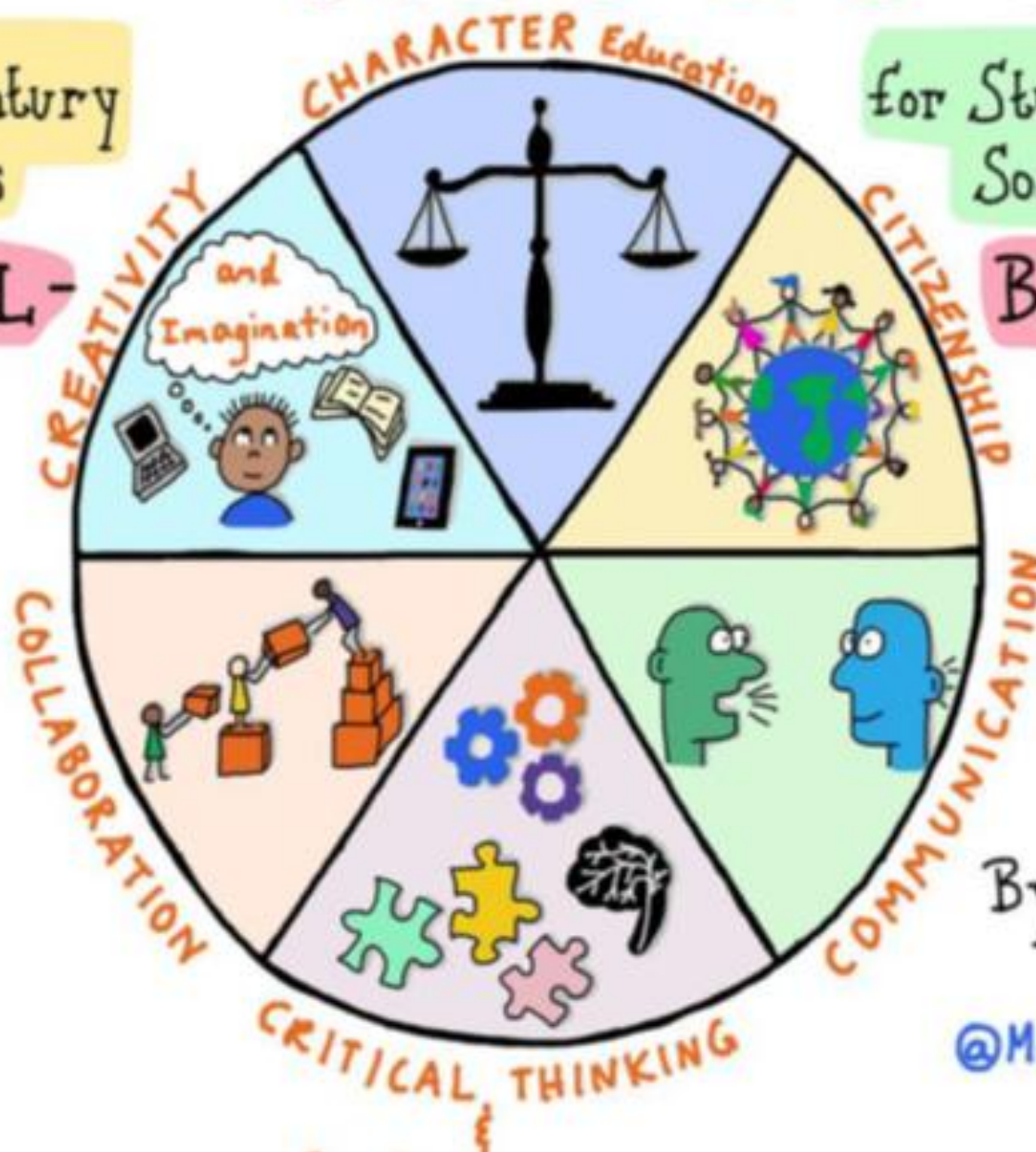
21st Century
skills

WELL-

THE 6 C's of Education

for Student and
Society

BEING

@sylvia duckworth

By Michael
Fullan
@MichaelFullan1

SAMFUNNSOPPDRAGET TIL SKULEN L20:

BEREKRAFTIG
UTVIKLING

FOLKEHELSE OG
LIVSMEISTRING

DEMOKRATI OG
MEDBORGARSKAP

Eit læringssyn er korleis opplæringa vert:

- PLANLAGT
- GJENNOMFØRT
- EVALUERT

Behavioristisk læringssyn

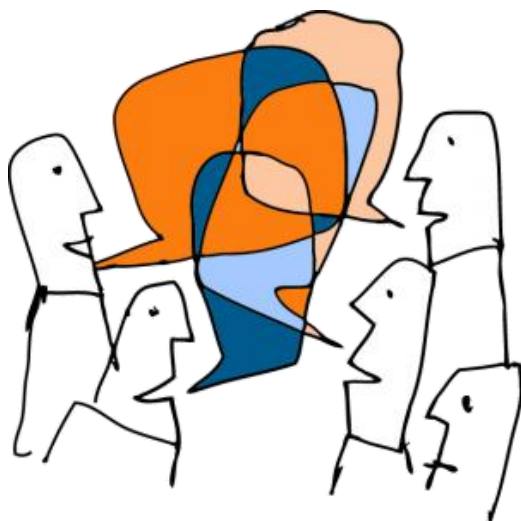
- Kunnskap finst utanfor individet
- Kunnskap oppfatta som objektiv og kvantitativ
- Læring blir forstått som endring av atferd ved at individet gjev respons på ulike stimuli
- Læring kan observerast
- Belønning og straff (ytre motivasjon)

Kognitivt læringssyn

- Mennesket er grunnleggjande nyfiken
- Individet sine mentale aktivitetar er i hovudfokus: Skjemaa til Piaget
- Individet er aktiv deltakar i eiga læring
- Indre motivasjon
- Kunnskap er noko som blir overført, lagra og bearbeidd

Sosiokulturelt læringssyn

Merksemda blir retta mot læring i fellesskap

Læring handlar om kommunikasjon og interaksjon i læringsfellesskapet

Læring vert mediert gjennom kulturelle reiskapar, der språket er det sentrale verktøyet

Konstruktivistisk læringssyn

Kunnskapen finst i hovudet til den einskilde

Individet bidreg til kunnskap **gjennom aktivitet**, og me konstruerer kunnskap utifrå den kunnskap me allereie har

Læring skjer gjennom individet sin aktivitet

Dewey «*Learning by doing,
undergoing and reflection*»

Kva er eit læringssyn?

Læringssynet i LK20 (Fagfornyelsen) byggjer på et **sosialkonstruktivistisk perspektiv**, der læring vert sett på som ein aktiv, utforskande og sosial prosess.

Elevane skal utvikle forståing gjennom samhandling, refleksjon og djupnelæring, ikkje berre pugging.

Fokus på kritisk tenking, skaparglede og praktisk bruk av kunnskap.

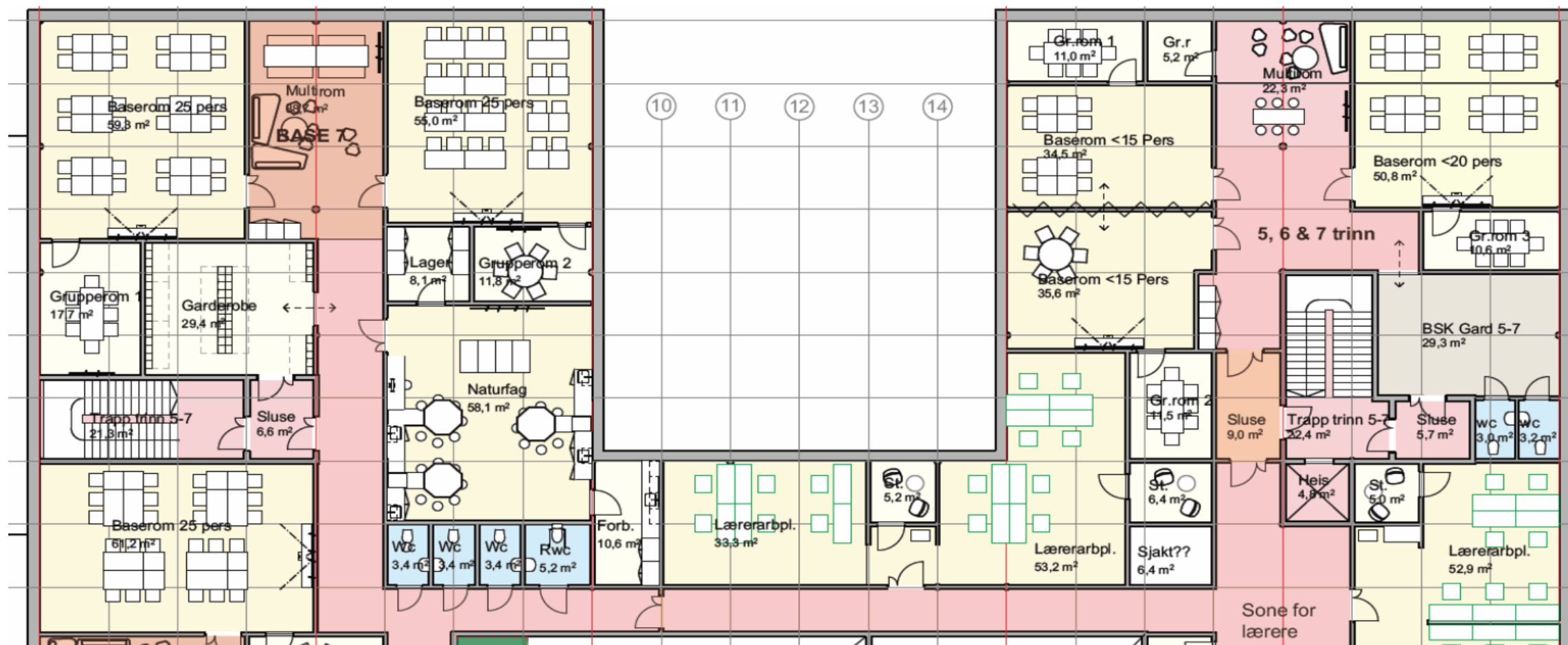
FORDI ME SKAL LØYSA LIVSMEISTRING,
DEMOKRATI OG MEDBORGARSKAP OG
BEREKRAFTIG UTVIKLING

Kvifor treng me ein debatt om skule?

- Over 20 mill.kr. i verditap for skulebygga våre årleg
- Mange av søkjarane våren 25 og 26 ynskjer å arbeide i sentrum. Våre nye tilsette er avhengige av og har lyst til å arbeida saman. Større skular gjev større mogelegheit for samarbeid , medskaping og kompetansebygging. I større grad må ein samarbeida meir om planlegging. Rekruttering er eit stikkord
- Enormt gangareal krev mykje reinhald og vedlikehald
- 1 av 11 skular er godkjente etter miljøretta helsevern (Evanger frå 2011)
- Korleis skal då skulebygga sjå ut?

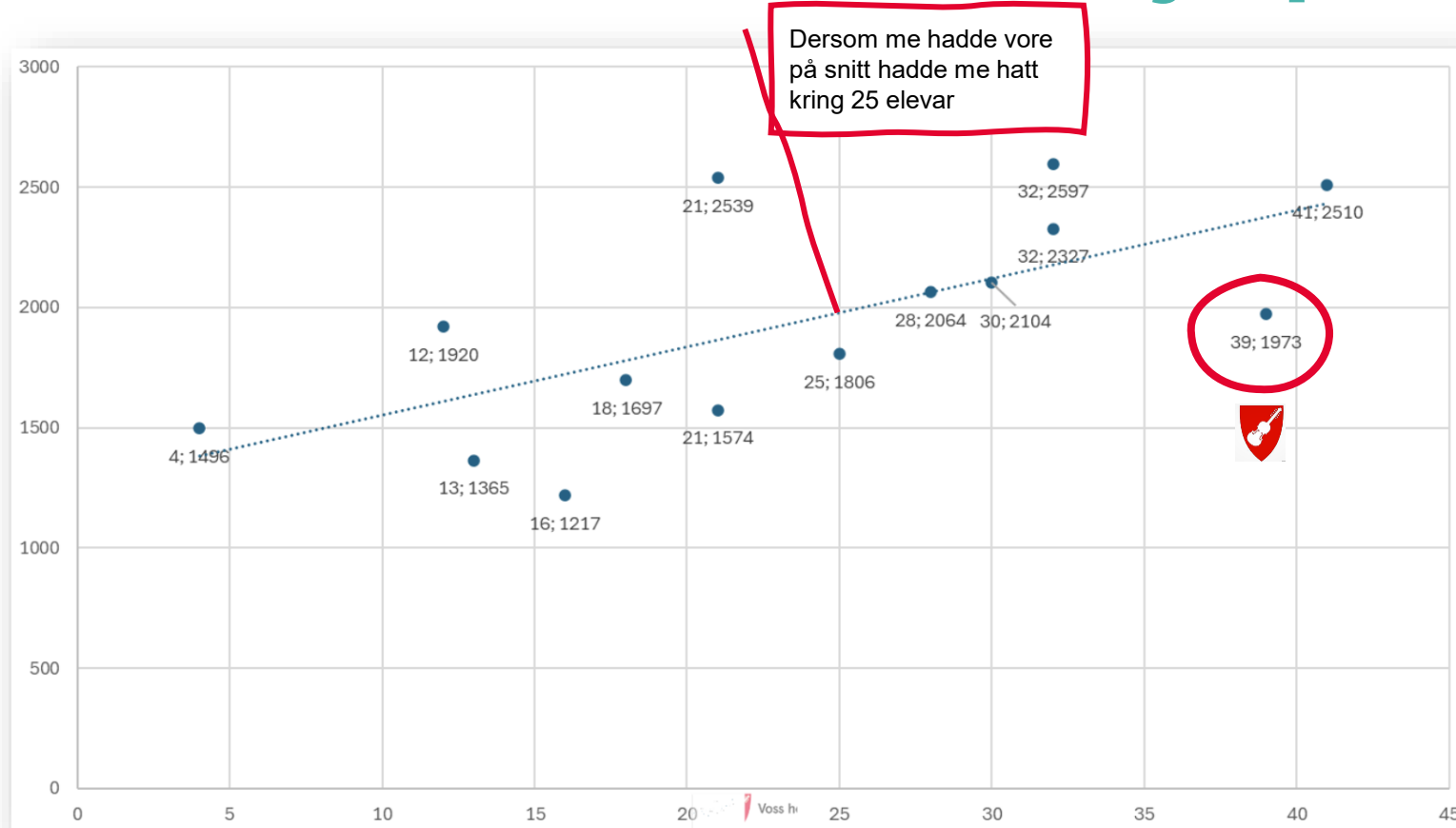
SKULEBYGG FOR FRAMTIDA HAR

MANGE FLEIRE GRUPPEROM

BETRE ARBEIDSPlassAR FOR DEI TILSETTE
FLEIRE MØTEROM ELLER SAMARBEIDSRom FOR DEI TILSETTE

AREAL TIL LÆRINGSaktivITET UTANOM KLASSERomMET

Tal elevar med store hjelpebehov

Tabellen til høgre viser tal barn med store og livslange hjelpebehov.

I Voss herad møter 39 av 1973 elevar følgjande kriteria:

- Dei må ha sakkunnig vurdering med beskriving av behov for minst 1:1.
- Ressursen som er knytt til eleven, og kan i all hovudsak ikkje nyttast av andre elevar /klasse.
- Må ha livslangt hjelpebehov. (Diagnose og eller sakkunnig vurdering underbygger dette.)

Voss har om lag 2% av elevane våre med store hjelpebehov. Det er monaleg fleire enn dei kommunane me har samanlikna oss med.

Korleis har me fått tak i desse tala?

Me har vore i kontakt med andre kommunar som også er i kostragruppe 7 og bede informasjon på kor mange elevar dei har som følger kriteria over.

Kompetansesenter forsterka avdeling

Fleire er i behov for både 1:1 og 2:1 bemanning

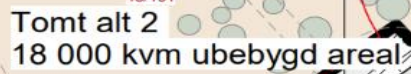
Forholdsvis enkelt å ta vare på desse elevane, vanskelegare å læra dei noko. Spreidd på 11 skular vert det endå verre å læra dei noko

Hadde me klart at 2 av dei me har med 2:1 bemanning hadde klara seg med 1:1 bemanning gjennom livet, hadde skulen vore tent inn att.

Tveiterås skule i Bergen ferdig 2023

- «Skolen er organisert i to fløyer. I hver fløy er det fire hjemmeområder, som alle har et eget arbeidsrom til hver elev. To og to hjemmeområder deler garderobe, wc, stellerom, sanserom og lager. Lærere har egne arbeidsplasser i nær tilknytting til sin hjemmeområder.
- I mellom hver fløy er det en fellessone med amfi, forskningsrom, musikkrom, kantine/sfo og andre rom knyttet til fellesbruk. Administrasjonen er plassert på plan 2.
- Det har vært en god og lærerik brukerprosses hvor man har hatt stort fokus på universell utforming, med ekstra fokus hvordan utformingen skal tilpasses elever med kognitive og sensoriske vansker. Da med tanke på f.eks. hypersensitivitet for lys, lyd etc. , muligheter for skjerming, robuste løsninger og en enkel og logisk planløsning»

Minus: Alle har gått på skule

«Da vart no folk tå oss og»

eller skal me ha ambisjonar ?

Elevsyn er det viktigaste

Seier nei til den store skulen i sentrum: – Ikkje på ynskjelista til nokon

«Morning rush hour»

Spørsmål til refleksjon

menti.com
8492 0459

KORLEIS SKAL ME LEGGJA TIL RETTE FOR AT SKULANE SKAL
LØYSA SAMFUNNSOPPDRAGET SITT NO OG I FRAMTIDA?

KVA MEINER DE ER VIKTIGE STRATEGISKE PRIORITERINGA ME
BØR GJERA NO FOR Å SIKRA GOD KVALITET I TENESTENE I VOSS
HERAD OM 10 ÅR?

Voss herad